

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд представен за придобиване на образователната и
научна степен „Доктор“
към катедра „Гимнастика“ при НСА „Васил Левски“

от проф. Георги Владимиров Игнатов, доктор
СУ „Св. Климент Охридски“, Департамент по спорт,
катедра „Спортни игри и планински спортове“

ТЕМА: *„Координационни способности и спортен подбор в спортната гимнастика (момичета)“*

Автор на дисертационния труд: Венета Николаева Христова

Научен ръководител: проф. Бонка Диитрова, доктор

Основните проблеми, които днес вълнуват специалистите по спортна гимнастика са подбора, ранната спортна специализация, както и особеностите на техническата, физическата и психическата подготовка.

В този смисъл темата е актуална, като предоставя ценни насоки за координационните способности и спортния подбор. Всичко свързано с практическото приложение на съвременни концепции и методики за развитие на тези способности в начален и основен етап на подготовката на 6-7 и 8-9 годишни гимнастички заслужава одобрение и засилен изследователски интерес. Това е и гледната ми точка от която ще анализирам и ще дам своята оценка за идеите и резултатите в дисертационния труд на тема *„Координационни способности и спортен подбор в спортната гимнастика (момичета)“*.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 161 страници, от които 132 основен текст, съдържащ 57 таблици и 24 фигури, 16 страници използвана литература, както и 13 страници приложения. В структурно отношение трудът е построен правилно, като включва въведение, три основни глави, изводи и препоръки, оформени като четвърта глава и използвана литература. Като структура, обем и последователност на изложението предложеният дисертационен труд отговаря на основните изисквания за такъв род разработки.

Във въведението целенасочено и обосновано е изяснена актуалността на проблематиката на дисертационното изследване.

За подготовката на глава първа в обем от 35 страници са използвани 149 източника, от които 126 на кирилица и 23 на латиница. Първа глава е разделена на четири под глави, които по много последователен и систематизиран начин изграждат теоретичната основа на изследването. В първа под глава на глава първа Венета Христова ни запознава със същността на подбора. Във втора под глава много обстойно и изчерпателно е разгледана структурата на координационните способности, а в трета и четвърта под глави са представени съответно критериите за оценка на координационните способности и мястото на тези способности в спортния подбор. В края на първа глава, докторантката е разработила ясна и добре построена работна хипотеза, която формира концепцията на дисертационния труд.

В първа глава творчески са изследвани публикациите по темата. Проучването на състоянието на проблема е извършено компетентно и в необходимия научен стил.

Във втора глава „Цел, задачи, организация и методика на изследването“, в своята логична последователност в обем от 39 страници са представени целта и произтичащите шест основни задачи, формулирани ясно и точно и даващи ясна представа за намеренията на докторанта.

Авторката е описала обекта, предмета и контингента на своето изследване, а приложените изследователски методи дават възможност за обективен анализ към постигането на целта и задачите на труда. Подробно е описана организацията на изследването. В края на втора глава е представено изключително добре описано и онагледено съдържанието на експерименталната методика.

В структурно отношение, разработването на глава втора е научно обосновано и удовлетворява напълно, а съдържанието и допринася за високата стойност на дисертационния труд. Най-общо положителните моменти за написаното в тази глава се отнасят до ясно изградената методологическа постановка на изследването, подходящата и многостранна методика на изследване. Много добро впечатление в тази глава прави последователността, в която е представена организацията и реализацията на експеримента и точно подбраните и описани подробно математико-статистически методи за оценка на постигнатите резултати. Докторантката решава поставените задачи за постигне на набелязаната цел на изследването, чрез добре подбрана методологическа база и използваните методи за събиране на емпиричните данни.

Трета глава, „Анализ на резултатите“ е разработена на много добро научно ниво в обем от 62 страници. В първа под глава на тази част от дисертацията е извършен анализ на анкетното проучване с 65 треньори, съдии и състезатели от всички клубове

по спортна гимнастика в страната. Във втора под глава е направен много обстоен анализ на зависимостта между координационните способности и техническата подготовка на гимнастичките. В трета под глава е извършен задълбочен анализ на резултатите от спортно-педагогическия експеримент, в т.ч. на средните стойности и вариативността на признаците за физическа подготовка при 6-7 и 8-9 годишни гимнастички; средните стойности и вариативността на признаците за координационните способности и значимост на разликите и установяване ефективността на експерименталната методика за координационни способности при 6-7 и 8-9 годишни гимнастички; средните стойности и вариативността на признаците за техническа подготовка при 6-7 и 8-9 годишни гимнастички, както и анализ на зависимостта между координационни способности и техническата подготовка на гимнастичките. В края на трета под глава е представена примерна таблица за оценяване на координационните способности на гимнастичките в етап на начална подготовка.

От разширеното научно търсене, направените изследвания и анализи в тази част на дисертацията ми позволяват да посоча следните основни приноси за практиката:

1. Обогатена е теорията, относно състоянието и развитието на координационните способности на състезателки по спортна гимнастика.
2. Определени са значимите компоненти от координацията в начален и основен етап от подготовката на младите гимнастички.
3. Създадена и апробирана е методика за развитие на координационните способности в начален и основен етап от подготовката на 6-7 и 8-9 годишни гимнастички.
4. Създадена е таблица с 50-точкова система за оценяване на компонентите на координацията в системата за начален и основен етап на подготовката, на база на получените данни от всички изследвани гимнастички с помощта на използваните математико-статистически методи.

В последната част на дисертацията „Изводи и препоръки“, същите кореспондират и се основават на решаването на поставените изследователски задачи и произтичат от направения анализ, като дават отговор на формулираната научна хипотеза.

Докторантката има две публикации, които напълно отразяват научните търсения по темата. Авторефератът отговаря на изискванията.

В **заключение** ще отбележа, че дисертационния труд е разработен на много добро научно ниво, с нужната теоретична и приложна стойност в областта на спортната гимнастика. Представеният дисертационен труд има завършен вид. Задълбоченият и

всеобхватен анализ на свързани с темата литературни източници, създадената и апробирана методика за развитие на координационните способности, направеният задълбочен анализ между координационните способности и техническата подготовка, представената таблица за оценяване на координационните способности на гимнастичките в етапа на началната им подготовка и повишаването на професионалната компетентност на спортнопедагогическите кадри работещи в сферата на спортната гимнастика, както и актуалността на избрания за изследване проблем, ми дават основание с увереност да предложа на уважаемите членове на научното жури при НСА „Васил Левски“ да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на **Венета Николаева Христова** в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

25.07.2024 г.

Изготвил становището:

/проф. Георги Игнатов, доктор/

OPINION

on a dissertation presented for the acquisition of the educational
and scientific degree „PhD”

to the Gymnastics Department at the
„Vasil Levski“ National Sports Academy

by Prof. Georgi Vladimirov Ignatov, PhD
„St. Kliment Ohridski“ Sofia University, Sports Department,
„Sport Games and Mountain Sports“ Division

TOPIC: *„Coordination abilities and sports selection in artistic gymnastics (girls)”*

Author of the dissertation work: Veneta Nikolaeva Hristova

Dissertation Supervisor: Prof. Bonka Dimitrova, PhD

The main problems that concern gymnastics specialists today are selection, early sports specialization, as well as the peculiarities of technical, physical and mental training.

In this sense, the topic is relevant, providing valuable guidelines for coordination abilities and sports selection. Everything related to the practical application of modern concepts and methods for the development of these abilities in the initial and basic stage of the training of 6-7 and 8-9 year old gymnasts deserves approval and increased research interest. This is also my point of view from which I will analyze and give my assessment of the ideas and results in the dissertation work on the topic *„Coordination abilities and sports selection in artistic gymnastics (girls)”*.

The dissertation work is formed in one book with a volume of 161 pages, of which 132 main text containing 57 tables and 24 figures, 16 pages of used literature, as well as 13 pages of appendices. In terms of structure, the work is properly constructed, including an introduction, three main chapters, conclusions and recommendations, framed as a fourth chapter and references. In terms of structure, volume and sequence of the presentation, the proposed dissertation meets the basic requirements for this kind of development.

In the introduction, the topicality of the issues of the dissertation research is purposefully and substantiated.

For the preparation of the first chapter in a volume of 35 pages, 149 sources were used, of which 126 in Cyrillic and 23 in Latin. The first chapter is divided into four sub-chapters, which in a very consistent and systematized way build the theoretical basis of the study. In the first subsection of chapter one, Veneta Hristova introduces us to the essence of selection. In the second sub-chapter, the structure of coordination abilities is very thoroughly and comprehensively examined, and in the third and fourth sub-chapters, the criteria for evaluating coordination abilities and the place of these abilities in sports selection are respectively presented. At the end of the first chapter, the PhD student has developed a clear and well-constructed working hypothesis that forms the concept of the dissertation work.

In the first chapter, publications on the topic are creatively explored. The study of the state of the problem was carried out competently and in the necessary scientific style.

In the second chapter „Aim, tasks, organization and methodology of the research“, in its logical sequence in a volume of 39 pages, the goal and the resulting six main tasks are presented, formulated clearly and precisely and giving a clear idea of the intentions of the doctoral student.

The author has described the object, the subject and the contingent of her research, and the applied research methods provide an opportunity for an objective analysis towards the achievement of the goal and tasks of the work. The organization of the study is described in detail. At the end of the second chapter, an extremely well described and illustrated content of the experimental methodology is presented.

Structurally, the development of chapter two is scientifically sound and fully satisfying, and its content contributes to the high value of the dissertation work. In general, the positive points about what was written in this chapter refer to the clearly constructed methodological setting of the research, the appropriate and versatile research methodology. A very good impression is made in this chapter by the sequence in which the organization and implementation of the experiment is presented and the precisely selected and detailed mathematical-statistical methods for evaluating the achieved results. The PhD student solves the set tasks to achieve the intended goal of the research, through a well-chosen methodological base and the methods used to collect empirical data.

The third chapter, „Analysis of results“ is developed at a very good scientific level in a volume of 62 pages. In the first sub-chapter of this part of the dissertation, an analysis of the survey was carried out with 65 coaches, judges and competitors from all gymnastics clubs in the country. In the second sub-chapter, a very thorough analysis of the dependence between the coordination abilities and the technical training of the gymnasts was made. In the third

sub-chapter, an in-depth analysis of the results of the sports-pedagogical experiment was carried out, including of the average values and the variability of the signs of physical training in 6-7 and 8-9 year old gymnasts; the average values and the variability of the signs of coordination abilities and the significance of the differences and establishing the effectiveness of the experimental methodology for coordination abilities in 6-7 and 8-9 year old gymnasts; the average values and the variability of the signs of technical preparation in 6-7 and 8-9 year old gymnasts, as well as an analysis of the dependence between coordination abilities and the technical preparation of the gymnasts. At the end of the third sub-chapter, an example table for evaluating the coordination abilities of gymnasts in the initial training stage is presented.

From the extended scientific search, the researches and analyzes done in this part of the dissertation allow me to point out the following main contributions to practice:

1. The theory regarding the state and development of the coordination abilities of female gymnasts has been enriched.
2. The significant components of coordination in the initial and basic stages of the training of young gymnasts have been determined.
3. A methodology has been created and approved for the development of coordination abilities in the initial and basic stages of the training of 6-7 and 8-9 year old gymnasts.
4. A table was created with a 50-point system for evaluating the components of coordination in the system for the initial and main stage of preparation, based on the data obtained from all the investigated gymnasts with the help of the mathematical-statistical methods used.

In the last part of the dissertation, „Conclusions and recommendations“, they correspond and are based on the solution of the set research tasks and derive from the analysis, giving an answer to the formulated scientific hypothesis.

The PhD student has two publications that fully reflect scientific research on the topic. The abstract meets the requirements.

In conclusion, I will note that the dissertation was developed at a very good scientific level, with the necessary theoretical and applied value in the field of gymnastics. The presented dissertation has a finished form. The in-depth and comprehensive analysis of literary sources related to the topic, the created and tested methodology for the development of coordination abilities, the in-depth analysis between coordination abilities and technical training, the presented table for evaluating the coordination abilities of gymnasts in the stage of their initial training and the increase of professional the competence of the sports-pedagogical personnel working in the field of sports gymnastics, as well as the relevance of the problem chosen for research, give me grounds with conviction to propose to the respected

members of the scientific jury at the „Vasil Levski“ National Sports Academy to award the educational and scientific degree „PhD” to **Veneta Nikolaeva Hristova** in professional direction 7.6. Sport, Doctoral Program „Theory and Methodology of Sports Science“.

25 July 2024

Prepared the opinion:

/Prof. Georgi Ignatov, PhD/